

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**Z A K O N
O VJEŠTACIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, novembar 2020. godine

ZAKON O VJEŠTACIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuju se uvjeti i postupak izbora i imenovanja vještaka i pravnih osoba koje su ovlaštene za obavljanje poslova vještačenja (u daljem tekstu: pravne osobe) koji u sudskom i upravnom postupku obavljaju poslove vještačenja, prava i dužnosti vještaka, odgovornosti pravnih osoba, nadzor nad radom vještaka i pravnih osoba, vođenje imenika vještaka i pravnih osoba, postupak razrješenja vještaka, postupak brisanja pravnih osoba, kao i druga pitanja od značaja za rad vještaka i pravnih osoba.

Član 2.

(Poslovi vještačenja)

- (1) Vještačenje vrše fizičke i pravne osobe koje ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom, organi Bosne i Hercegovine, organi uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: organi vlasti) koji u okviru zakonom propisanih ovlaštenja vrše poslove vještačenja, te javne ustanove koje su registrovane za poslove vještačenja.
- (2) Vještak obavlja poslove vještačenja samostalno ili u ime pravne osobe, organa Bosne i Hercegovine ili organa vlasti kao institucije koji u okviru zakonom propisanih ovlaštenja vrše poslove vještačenja, te u ime javne ustanove koje su registrovane za poslove vještačenja.
- (3) Imenovanje vještaka za obavljanje poslova vještačenja, u skladu sa ovim zakonom, vrši se za slijedeće oblasti, i to za:
 - a) oblast sudske medicine i drugih medicinskih oblasti - sa podoblastima i specijalnostima,
 - b) oblast farmacije – sa podoblastima,
 - c) oblast stomatologije - sa podoblastima,
 - č) oblast veterinarstva - sa podoblastima i specijalnostima,
 - ć) kriminalističko-forenzičku oblast - sa podoblastima,
 - d) grafičko-tehnološku oblast - sa podoblastima,
 - dž) pedagošku oblast - sa podoblastima,
 - đ) psihološku oblast - sa podoblastima,
 - e) elektrotehničku oblast - sa podoblastima,
 - f) oblast mašinstva - sa podoblastima,

- g) ekonomsku oblast - sa podoblastima,
- h) oblast šumarstva - sa podoblastima,
- i) oblast arhitekture i urbanizma - sa podoblastima,
- j) oblast građevinarstva - sa podoblastima,
- k) oblast geodezije - sa podoblastima,
- l) oblast saobraćaja - sa podoblastima,
- lj) hemijsko-tehnološku oblast - sa podoblastima,
- m) oblast biologije - sa podoblastima,
- n) oblast geologije - sa podoblastima,
- nj) oblast poljoprivrede - sa podoblastima,
- o) oblast zaštite na radu - sa podoblastima,
- p) oblast zaštite od požara - sa podoblastima,
- r) oblast zaštite životne sredine - sa podoblastima,
- s) oblast informatičko-telekomunikacijske tehnologije - sa podoblastima i
- š) druge oblasti sa podoblastima i specijalnostima, zasnovanim na naučno-stručnim dostignućima i potrebama sudskog ili upravnog postupka.

II - UVJETI I POSTUPAK IZBORA I IMENOVANJA VJEŠTAKA

Član 3.

(Uvjeti za imenovanje vještaka)

- (1) Za vještaka može biti imenovana osoba koja ispunjava slijedeće opće i posebne uvjete:
 - a) opći uvjeti za imenovanje vještaka su:
 - 1) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
 - 2) da ima opću zdravstvenu sposobnost,
 - 3) da protiv njega nije potvrđena optužnica,
 - b) posebni uslovi za imenovanje vještaka su:
 - 1) da ima visoku stručnu spremu, odnosno završen prvi ciklus studija u trajanju od četiri godine sa ostvarenih najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalent,
 - 2) da ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima u oblastima koje je kandidat naveo u prijavi na javni poziv,
 - 3) da je uspješno završio provjeru znanja u skladu sa odredbama ovog zakona,

- 4) da ima sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova vještaka,
 - 5) da ima položen stručni odnosno specijalistički ispit za obavljanje poslova ako je to u skladu sa posebnim propisima uvjet za obavljanje tih poslova odnosno valjano odobrenje za samostalno obavljanje poslova (licencu).
- (2) Ukoliko za određenu oblast vještačenja nema osoba koje ispunjavaju uvjete iz stava (1) tačke b) podtačka 1) ovog člana, za vještaka može biti imenovana osoba koja ima prvi ciklus studija sa ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova ili ekvivalent i najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima u oblastima koje se traže javnim pozivom.
- (3) Ukoliko za određenu oblast vještačenja nema osoba koje ispunjavaju uvjete iz stava (1) tačke b) podtačka 1) ovog člana, za vještaka može biti imenovana osoba koja ima srednju stručnu spremu i najmanje 15 godina radnog iskustva na poslovima u oblastima koje se traže javnim pozivom.
- (4) Za vještaka se ne može imenovati osoba koja je osuđena za krivično djelo niti osoba koja je u posljednje tri godine od dana objavljivanja javnog poziva iz člana 4. ovog zakona razriješana dužnosti vještaka na osnovu člana 29. tačka c) ovog zakona.

Član 4.

(Objavljivanje javnog poziva)

- (1) Federalni ministar pravde (u daljem tekstu: ministar) objavljuje javni poziv za imenovanje vještaka.
- (2) Javni poziv iz stava (1) ovog člana ostaje otvoren 30 (trideset) dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.
- (3) Javni poziv se objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“, dvjema dnevnim novinama koje su dostupne na području cijele Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i na internet stranici Federalnog ministarstva pravde (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 5.

(Podnošenje prijave za imenovanje vještaka)

- (1) Osoba koja se prijavljuje na javni poziv za imenovanje vještaka navodi oblast, i odgovarajuću podoblast ili specijalnost za koju podnosi prijavu.
- (2) Osoba iz stava (1) ovog člana dostavlja Ministarstvu slijedeću dokumentaciju:
 - a) biografiju,
 - b) uvjerenje o državljanstvu,
 - c) uvjerenje o općoj zdravstvenoj sposobnosti,
 - d) uvjerenje nadležnog suda da se protiv nje ne vodi krivični postupak,
 - e) ovjerenu fotokopiju diplome,

- f) uvjerenje o radnom iskustvu na poslovima u odgovarajućoj oblasti, podoblasti ili specijalnosti za koju se prijavljuje i
- g) dokaze o ispunjenju uvjeta iz člana 3. stav (1) tačka b) podtačka 5) ovog zakona.

Član 6.
(Komisija)

- (1) Radi provođenja procedure za imenovanje vještaka, utvrđivanja Prijedloga liste vještaka i postupanja po primjedbama na rad vještaka, ministar imenuje Komisiju.
- (2) Komisija iz stava (1) ovog člana se sastoji od stalnih članova kojeg čine: jedan član iz reda sudaca u Federaciji, dva predstavnika Ministarstva i tri privremena člana iz reda vodećih stručnjaka iz oblasti za koje se imenuje vještak.
- (3) Komisija ima sekretara koji obavlja administrativno-tehničke poslove za potrebe rada Komisije.
- (4) Komisija iz stava (1) ovog člana imenuje se na pet godina.
- (5) Članovi Komisije i sekretar imaju pravo na naknadu za rad u Komisiji.
- (6) Rješenje o visini naknade iz stava (5) ovog člana donosi ministar.
- (7) Način rada i odlučivanja u Komisiji iz stava (1) ovog člana propisat će se poslovníkom o radu Komisije, koji donosi Komisija.

Član 7.
(Testiranje kandidata za vještaka)

- (1) Komisija iz člana 6. ovog zakona utvrđuje da li su pristigle prijave blagovremene i potpune i ako kandidat ispunjava uvjete za vještaka provodi testiranje kandidata za vještaka.
- (2) Komisija iz člana 6. ovog zakona će se u cilju pribavljanja izvoda iz kaznene evidencije za kandidate za vještaka obratiti nadležnom organu.
- (3) Postupak, način i sadržaj testiranja kandidata propisuje se propisom o testiranju kandidata za vještaka, kojeg donosi ministar.
- (4) Troškove testiranja snosi kandidat za vještaka.
- (5) Rješenje o visini troškova testiranja donosi ministar.

Član 8.
(Imenovanje vještaka)

- (1) Kandidati za vještaka se na testiranju ocjenjuju "zadovoljava" ili "ne zadovoljava".

- (2) Komisija iz člana 6. ovog zakona predlaže da se imenuje za vještaka kandidat koji na testiranju dobije ocjenu "zadovoljava".
- (3) Vještaka, na prijedlog Komisije, rješenjem imenuje ministar.
- (4) Rješenje o imenovanju se dostavlja vještaku u roku od 30 dana od dana testiranja.
- (5) Nakon ocjene Komisije o uspješnosti kandidata na testiranju, kandidatu koji dobije ocjenu "ne zadovoljava", ministar, u roku od 30 dana od dana testiranja, donosi rješenje kojim odbija njegov zahtjev za imenovanje.
- (6) Protiv rješenja iz stava (5) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.
- (7) Vještak iz stava (3) ovog člana se imenuje na period od šest godina i može biti ponovno imenovan.
- (8) Nakon isteka perioda imenovanja iz stava (7) ovog člana, vještaku se svaki put produžava mandat imenovanja za period od narednih šest godina i donosi se rješenje o imenovanju, uz uvjet da vještak najmanje 30 dana prije isteka mandata podnese Ministarstvu zahtjev za produženje mandata imenovanja i dostavi dokaze o ispunjenosti uvjeta iz člana 3. stav (1) tačka a) i člana 25. ovog zakona.
- (9) Vještaka čiji mandat nije produžen u skladu sa uvjetima iz stava (8) ovog člana, Ministarstvo briše iz Imenika vještaka i sa Liste vještaka.

Član 9.

(Svečana izjava)

- (1) Osoba koja je imenovana za vještaka, prije početka vršenja dužnosti, potpisuje svečanu izjavu koju dostavlja Ministarstvu.
- (2) Tekst svečane izjave iz stava (1) ovog člana glasi: "Izjavljujem da ću dužnost vještaka vršiti časno i savjesno i da ću u radu postupati u skladu sa zakonom i drugim propisima i pravilima struke."

Član 10.

(Sadržaj i objavljivanje Liste vještaka)

- (1) Lista vještaka, koju sačinjava Ministarstvo, sadrži:
 - a) ime i prezime vještaka,
 - b) prebivalište i adresu vještaka,
 - c) telefonski broj,
 - d) stručni naziv zvanja vještaka,
 - e) oblast, odgovarajuću podoblast ili specijalnost za koju je vještak imenovan.
- (2) Lista pravnih osoba sadrži:
 - a) naziv,

- b) sjedište i adresu pravne osobe,
 - c) telefonski broj,
 - d) oblast, odgovarajuću podoblast ili specijalnost vještačenja.
- (3) Liste iz st. (1) i (2) ovog člana, kao i sve promjene tih lista, objavljuju se u "Službenim novinama Federacije BiH" kao i na internet stranici Ministarstva.
- (4) Liste iz st. (1) i (2) ovog člana su obavezujuće za sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak, osim ako je drugačije propisano pravilima postupka.
- (5) Izuzetno od odredbe stava (4) ovog člana liste iz st. (1) i (2) ovog člana nisu obavezujuće za sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak ukoliko se na tim listama ne nalazi vještak iz oblasti, podoblasti ili specijalnosti vještačenja za koje je neophodno izvršiti vještačenje.

Član 11.

(Imenik vještaka)

- (1) Ministarstvo vodi Imenik vještaka.
- (2) U imenik vještaka iz stava (1) ovog člana unose se slijedeći podaci:
- a) redni broj upisa,
 - b) ime i prezime vještaka i JMB,
 - c) prebivalište i adresa stanovanja,
 - d) telefonski broj,
 - e) stručno zvanje, kao i oblast imenovanja, uključujući odgovarajuću podoblast ili specijalnost i
 - f) broj i datum rješenja o imenovanju.
- (3) Način vođenja Imenika vještaka, sadržaj i izgled obrasca Imenika vještaka propisat će ministar.

Član 12.

(Promjena podataka)

Vještak je dužan o promjeni ličnih podataka iz člana 11. stava (2) ovog zakona obavijestiti Ministarstvo bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana promjene podataka.

Član 13.

(Pečat)

- (1) Vještak ima pečat okruglog oblika, promjera 38 milimetara, koji se može upotrebljavati samo u vršenju dužnosti vještaka.

- (2) Tekst pečata ispisan je na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, latiničnim ili ćiriličnim pismom i sadrži:
- a) ime i prezime vještaka,
 - b) oznaku "vještak" sa naznakom oblasti, podoblasti ili specijalnosti vještačenja za koju je vještak imenovan,
 - c) mjesto prebivališta vještaka.
- (3) Otisak pečata i vlastoručni potpis vještak deponira u Ministarstvu.
- (4) Troškove izrade i nabavke pečata snosi vještak.

Član 14.

(Službena iskaznica)

- (1) Vještak ima službenu iskaznicu.
- (2) Službenu iskaznicu vještaku izdaje ministar.
- (3) Uz potpisanu svečanu izjavu iz člana 9. stav (1) ovog zakona, imenovani vještak dostavlja dvije fotografije veličine 28x32 mm.
- (4) Službena iskaznica je pravougaonog oblika veličine 8,5 x 5,5 cm na kartonskoj podlozi ili pergamentu bijele boje.

Član 15.

(Evidencija službenih iskaznica)

- (1) O izdanim službenim iskaznicama iz člana 14. ovog zakona vodi se evidencija.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana sadrži redni broj, ime i prezime vještaka kojem je izdana službena iskaznica, jedinstveni matični broj (JMB), datum izdavanja, vrijeme trajanja ovlaštenja, datum i razlog privremenog oduzimanja i rubriku za napomene.

Član 16.

(Oduzimanje i poništavanje službene iskaznice)

Službena iskaznica oduzima se vještaku kada mu je izrečena privremena zabrana obavljanja poslova vještačenja, a poništava se kada mu prestane pravo na obavljanje poslova vještaka za koje mu je izdana.

Član 17.

(Gubitak službene iskaznice)

- (1) Ako vještak izgubi službenu iskaznicu ili na drugi način ostane bez nje, dužan je o tome bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo radi pokretanja postupka za brisanje nestale službene iskaznice iz evidencije i izdavanja nove.
- (2) Vještak koji je izgubio službenu iskaznicu ili je na drugi način ostao bez nje, dužan je službenu iskaznicu oglasiti nevažećom u „Službenim novinama Federacije BiH“ i podnijeti zahtjev za izdavanje nove iskaznice.
- (3) Nova službena iskaznica pod drugim rednim brojem izdat će se vještaku nakon što izgubljena ili na drugi način nestala službena iskaznica bude oglašena nevažećom.

III – PRAVA I OBAVEZE VJEŠTAKA

Član 18.

(Nezavisnost u radu vještaka)

Vještak je samostalan i nezavisan u obavljanju vještačenja i u radu je dužan pridržavati se zakona i drugih propisa, pravila struke i domaćih i međunarodnih standarda.

Član 19.

(Tarifa o nagradi i naknadi troškova za rad vještaka)

- (1) Vještak ima pravo na nagradu za obavljeno vještačenje i naknadu troškova nastalih u vezi sa vršenjem poslova vještaka, u skladu sa odredbama Tarife o nagradi i naknadi troškova za rad vještaka (u daljem tekstu: Tarifa).
- (2) Tarifa iz stava (1) ovog člana propisuje nagradu za obavljeno vještačenje i naknadu za troškove nastale vršenjem poslova vještaka (troškove službenog putovanja, smještaja i slično).
- (3) Tarifu donosi ministar, uz prethodno pribavljeno mišljenje Federalnog ministarstva finansija.
- (4) Tarifa se objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“.
- (5) Sudovi, tužilaštva i drugi organi u odluci o troškovima postupka određuju nagradu i naknadu za izvršene poslove vještačenja prema odredbama tarife koja je važila u vrijeme vršenja poslova vještačenja, odnosno u skladu sa ugovorenom nagradom i naknadom troškova ako je ugovoreni iznos isti ili manji od onoga koji je predviđen Tarifom.
- (6) U slučajevima u kojima je sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak dužan nadoknaditi troškove vještačenja, sud, tužilaštvo, odnosno drugi organ koji vodi postupak dužan je izmiriti troškove vještačenja u roku od 60 dana od dana donošenja odluke kojom je utvrđena visina nagrade i naknade troškova vještaka.

Član 20.

(Dnevnik izvršenih vještačenja)

- (1) Vještak je dužan voditi Dnevnik izvršenih vještačenja (u daljem tekstu: Dnevnik).
- (2) U Dnevnik iz stava (1) ovog člana unose se slijedeći podaci:
 - a) redni broj upisa,
 - b) broj i datum akta suda, tužilaštva ili drugog organa koji vodi postupak, odnosno pravne osobe na čiji se zahtjev vrši vještačenje,
 - c) ime, prezime i adresa osobe koja zahtijeva vještačenje i datum kada je zahtjev podnesen,
 - d) predmet vještačenja i kratak opis sadržaja vještačenja,
 - e) iznos obračunate i naplaćene nagrade i naknade troškova vještačenja.
- (3) Vještak je dužan najkasnije do 31. marta tekuće godine Ministarstvu dostaviti izvještaj o izvršenim vještačenjima za prethodnu kalendarsku godinu.
- (4) Izvještaj iz stava (3) ovog člana sadržavat će podatke iz stava (2) ovog člana.
- (5) Vještak je dužan na zahtjev Ministarstva omogućiti neposredan uvid u Dnevnik.

Član 21.

(Obaveza poštivanja rokova)

- (1) Vještak je obavezan pridržavati se roka koji mu je određen za izvršenje poslova vještačenja.
- (2) Ako vještak iz objektivnih razloga ne može izvršiti vještačenje u roku iz stava (1) ovog člana, dužan je podnijeti sudu, tužilaštvu ili organu koji je odredio vještačenje bez odgađanja, a najkasnije 10 dana prije isteka roka izvještaj o razlozima zbog kojih nije u mogućnosti izvršiti vještačenje, kratki prikaz rezultata do tada obavljenih radnji, kao i navesti rok do kada će obaviti vještačenje, osim ako nije drugačije propisano pravilima postupka.
- (3) U složenijim vještačenjima u kojima je određen duži rok za vještačenje, vještak je dužan sudu, tužilaštvu ili organu koji je odredio vještačenje, svakog mjeseca od dana povjerenog vještačenja, podnijeti kratak izvještaj o rezultatima do tada obavljenih radnji, osim ako nije drugačije propisano pravilima postupka.

Član 22.

(Nemogućnost postupanja)

- (1) Ako se odluka suda, tužilaštva ili drugog organa koji vodi postupak odnosi na vještačenje koje ne odgovara oblasti, podoblasti ili specijalnosti za koju je vještak imenovan, vještak je o tome dužan bez odgađanja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema odluke obavijestiti sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak.

- (2) Ako vještak iz opravdanih razloga ne može prihvatiti vještačenje, dužan je o razlozima neprihvatanja vještačenja obavijestiti sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak, bez odgađanja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema odluke iz stava (1) ovog člana.

Član 23.

(Čuvanje tajne)

- (1) Vještak je dužan čuvati kao tajnu sve ono što je saznao u obavljanju poslova vještaka.
- (2) Saznanja iz stava (1) ovog člana vještak može iznositi samo u okviru vršenja dužnosti vještaka.

Član 24.

(Stručno usavršavanje vještaka)

- (1) Vještaci su obavezni stručno se usavršavati.
- (2) Stručna usavršavanja organizuje i provodi Ministarstvo, najmanje jednom tokom mandata na koje je vještak imenovan.
- (3) Propis o stručnom usavršavanju vještaka kojim se propisuju način, postupak i sadržaj stručnog usavršavanja vještaka, donijet će ministar.

Član 25.

(Obavezno osiguranje od odgovornosti)

- (1) Vještak je dužan osigurati se od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim osobama zbog vršenja poslova vještačenja protivno zakonu i drugom propisu, pravilima struke i domaćim i međunarodnim standardima.
- (2) Vještak je obavezan zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti sa društvom za osiguranje, za tekuću godinu.
- (3) Na početku svake kalendarske godine, najkasnije do 31. januara, vještak je dužan Ministarstvu dostaviti dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju za tekuću godinu.
- (4) Minimalni iznos osiguranja iznosi 100.000 KM (sto hiljada konvertibilnih maraka).

IV – NADZOR NAD RADOM VJEŠTAKA

Član 26.

(Nadzor nad radom vještaka od organa koji vodi postupak)

- (1) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak dužni su pratiti rad vještaka i o svojim zapažanjima obavještavati Ministarstvo.

- (2) Sud ili drugi organ koji vodi postupak dužni su o izrečenim opomenama ili novčanim kaznama obavještavati Ministarstvo.
- (3) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak postupit će na način propisan stavom (1) ovog člana i u slučaju kada je primjenjujući pravila postupka zbog nepropisnog ponašanja vještaka odredio drugog vještaka u postupku.
- (4) Sud je dužan bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo o potvrđivanju optužnice protiv osobe koja ima status vještaka i o pravomoćnoj odluci kojom je krivični postupak okončan.

Član 27.

(Primjedbe na rad vještaka)

- (1) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak mogu Ministarstvu dostavljati primjedbe na rad vještaka koje se odnose na kršenje zakona ili drugih propisa, pravila struke, domaćih ili međunarodnih standarda od strane vještaka, te predlagati utvrđivanje odgovornosti vještaka u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Primjedbe na rad vještaka iz stava (1) ovog člana mogu podnijeti i stranke i punomoćnici stranaka.
- (3) Primjedbe iz st. (1) i (2) ovog člana trebaju sadržavati činjenične navode podnosioca primjedbe, sa potrebnom dokumentacijom koja potkrjepljuje navode podnosioca primjedbe.
- (4) Primjedbe se podnose Ministarstvu.

Član 28.

(Postupanje po primjedbama na rad vještaka)

- (1) Primjedbe iz člana 27. ovog zakona ministar dostavlja Komisiji iz člana 6. ovog zakona, radi razmatranja i predlaganja odgovarajućih mjera u skladu sa članom 29. ovog zakona.
- (2) Po prijemu primjedbe Komisija će pokrenuti i provesti postupak utvrđivanja odgovornosti vještaka u skladu s propisom kojim se uređuje postupak utvrđivanja odgovornosti vještaka koji donosi ministar.

Član 29.

(Povrede i mjere)

U slučajevima kada Komisija utvrdi da je vještak prilikom obavljanja poslova vještačenja prekršio zakon ili drugi propis, pravila struke, domaće ili međunarodne standarde, ministar na prijedlog Komisije iz člana 6. ovog zakona rješenjem izriče jednu od slijedećih mjera:

- a) javnu opomenu, koja se bez odgađanja objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“,
- b) zabrana obavljanja poslova vještačenja u trajanju od jedne do tri godine,
- c) razrješenje vještaka.

Član 30.

(Načela izricanja mjera)

Prilikom izricanja mjera iz člana 29. ovog zakona naročito se uzimaju u obzir slijedeće okolnosti:

- a) vrsta učinjene povrede u vršenju poslova vještačenja i njene posljedice,
- b) stepen odgovornosti,
- c) okolnosti pod kojima je povreda učinjena,
- d) dosadašnji rad i ponašanje vještaka,
- e) ranije izrečene mjere prema vještaku,
- f) druge okolnosti koje mogu uticati na odluku o vrsti mjere.

Član 31.

(Pravo na pravni lijek)

Protiv rješenja o izricanju mjera iz člana 29. ovog zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 32.

(Privremena zabrana obavljanja poslova vještačenja)

- (1) Ako protiv vještaka tokom trajanja mandata bude potvrđena optužnica, ministar će donijeti rješenje kojim će se vještaku privremeno zabraniti obavljanje poslova vještačenja.
- (2) Zabrana obavljanja poslova iz stava (1) ovog člana trajat će do pravomoćnog okončanja krivičnog postupka.

Član 33.

(Razrješenje vještaka)

(1) Vještak se razrješava rješenjem ministra, i to:

- a) na osobni zahtjev,
- b) ako se naknadno utvrdi da ne ispunjava opće i posebne uvjete iz člana 3. ovog zakona,
- c) ako je pravosnažno osuđen za krivično djelo,
- d) ako mu je sud ili drugi organ koji vodi postupak izrekao opomenu pet puta u jednoj kalendarskoj godini,

- e) ako mu je sud ili drugi organ koji vodi postupak izrekao novčanu kaznu tri puta u jednoj kalendarskoj godini,
 - f) ako je sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak odredio drugog vještaka u smislu odredbe člana 26. stav (3) ovog zakona dva puta u jednoj kalendarskoj godini,
 - g) u slučaju iz člana 29. tačka c) ovog zakona,
 - h) ako ne postupi u skladu sa odredbom člana 25. stav (2) ovog zakona.
- (2) U postupku razrješenja vještaka, Ministarstvo može zatražiti izjašnjenje vještaka o činjenicama i okolnostima na osnovu kojih je pokrenut postupak razrješenja.
- (3) Protiv rješenja o razrješenju iz stava (1) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.
- (4) Vještak koji je razriješen dužnosti briše se iz Imenika vještaka i sa Liste vještaka i to se bez odgađanja objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“.
- (5) Vještak koji je razriješen dužnosti iz razloga utvrđenih u stavu (1) tač. d), e), f), g) i h) ovog člana može se javiti na javni poziv iz člana 4. ovog zakona protekom četiri godine od dana brisanja iz Imenika vještaka.

V – ORGANI I PRAVNE OSOBE KOJE OBAVLJAJU POSLOVE VJEŠTAČENJA

Član 34.

(Organi koji obavljaju poslove vještačenja)

Vještačenja mogu vršiti organi Bosne i Hercegovine, organi vlasti i javne ustanove koji u okviru zakona ili drugog propisa utemeljenih ovlaštenja vrše poslove vještačenja.

Član 35.

(Pravne osobe koje obavljaju poslove vještačenja)

- (1) Za obavljanje vještačenja u jednoj ili više oblasti Federacija, kanton, grad ili općina, ili druga pravna ili fizička osoba mogu osnovati privredno društvo za obavljanje poslova vještačenja.
- (2) Privredno društvo iz stava (1) ovog člana kao pravna osoba osniva se u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj 81/15) za obavljanje djelatnosti vještačenja odgovarajuće oblasti, podoblasti ili specijalnosti.

Član 36.

(Uvjeti za upis u Imenik pravnih osoba)

- (1) Organi Bosne i Hercegovine, organi vlasti i javne ustanove upisuju se u Imenik pravnih osoba, koji vodi Ministarstvo, ako su zakonom ovlašteni za obavljanje poslova vještačenja.

- (2) Pravne osobe iz člana 35. ovog zakona dužne su podnijeti zahtjev za upis u Imenik pravnih osoba i dostaviti dokaze o ispunjavanju općih i posebnih uvjeta za vršenje poslova vještačenja.
- (3) Opći uvjeti za vršenje poslova vještačenja su:
- a) da su pravne osobe registrovane kod nadležnog suda i za obavljanje poslova vještačenja za određenu oblast i
 - b) da pravne osobe imaju dozvolu za početak obavljanja djelatnosti ako je to posebnim zakonom propisano.
- (4) Posebni uvjeti za vršenje poslova vještačenja su:
- a) da pravne osobe imaju zaključen ugovor o radu ili ugovor o djelu sa najmanje dvije angažovane stručne osobe koje su na Listi vještaka Ministarstva za oblasti vještačenja za koju podnosi zahtjev za upis u Imenik iz stava (1) ovog člana,
 - b) da subjekti iz st. (1) i (2) ovog člana imaju sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova vještačenja.
- (5) Rješenje o upisu pravnih osoba u Imenik iz stava (1) ovog člana, a koja ispunjavaju uvjete propisane st. (3) i (4) ovog člana na zahtjev pravne osobe donosi ministar.

Član 37.

(Sadržaj Imenika pravnih osoba)

U Imenik iz člana 36. stav (1) ovog zakona unose se slijedeći podaci:

- a) redni broj upisa,
- b) naziv i sjedište pravne osobe,
- c) telefonski broj,
- d) oblast, podoblast i specijalnost vještačenja,
- e) imena stručnih osoba kojima pravna osoba raspolaže za određenu oblast vještačenja,
- f) broj i datum rješenja o upisu u sudski registar,
- g) broj i datum donošenja rješenja o upisu u Imenik pravnih osoba i
- h) broj i datum rješenja o brisanju iz Imenika pravnih osoba.

Član 38.

(Prestanak ispunjavanja uvjeta i promjena podataka)

Organi Bosne i Hercegovine, organi vlasti i javne ustanove koji u okviru zakonom propisanih ovlaštenja vrše poslove vještačenja i pravne osobe registrovane za vršenje poslova vještačenja, koji su upisani u Imenik pravnih osoba, dužni su o prestanku ispunjavanja uvjeta iz člana 36. ovog zakona, kao i promjeni podataka iz člana 37. ovog zakona obavijestiti Ministarstvo.

Član 39.

(Rješenje o brisanju iz Imenika pravnih osoba)

- (1) Ako su pravne osobe registrovane za vršenje poslova vještačenja, koje su upisane u Imenik pravnih osoba, prestale ispunjavati uvjete za upis u Imenik pravnih osoba, odnosno ako na osnovu zakona prestane ovlaštenje organa Bosne i Hercegovine, organa vlasti i javnih ustanova za vršenje poslova vještačenja, Ministarstvo donosi rješenje o brisanju iz Imenika pravnih osoba.
- (2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 40.

(Dužnost vršenja poslova vještačenja)

- (1) Organi Bosne i Hercegovine, organi vlasti i javne ustanove koji u okviru zakonom propisanih ovlaštenja vrše poslove vještačenja i pravne osobe upisane u Imenik pravnih osoba, dužni su izvršiti vještačenje koje naloži sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak.
- (2) Ako organ Bosne i Hercegovine, organ vlasti, javna ustanova i pravna osoba iz stava (1) ovog člana ne mogu prihvatiti vještačenje, dužni su bez odgađanja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema odluke o razlozima neprihvatanja obavijestiti sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak.

Član 41.

(Obavezno osiguranje od odgovornosti)

- (1) Organ Bosne i Hercegovine, organ vlasti, javna ustanova i pravna osoba koja je upisana u Imenik pravnih osoba dužni su osigurati se od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim osobama zbog vršenja poslova vještačenja protivno zakonu i drugom propisu, pravilima struke i domaćim i međunarodnim standardima.
- (2) O obaveznom osiguranju iz stava (1) ovog člana zaključit će se ugovor o osiguranju od odgovornosti sa društvom za osiguranje, za tekuću godinu.
- (3) Na početku svake kalendarske godine, najkasnije do 31. januara, organ Bosne i Hercegovine, organ vlasti, javna ustanova i pravna osoba koja je upisana u Imenik pravnih osoba dužni su Ministarstvu dostaviti dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju za tekuću godinu.
- (4) Minimalni iznos osiguranja iznosi 200.000 KM (dvije stotine hiljada konvertibilnih maraka).

VI – OBAVLJANJE POSLOVA VJEŠTAČENJA I ANGAŽOVANJE VJEŠTAKA I PRAVNIH OSOBA

Član 42.

(Obavljanje poslova vještačenja)

- (1) Poslove vještačenja u Federaciji mogu obavljati vještaci i pravne osobe ovlaštene za obavljanje poslova vještačenja sa teritorije cijele Bosne i Hercegovine.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ukoliko na teritoriji Bosne i Hercegovine nema vještaka ili pravne osobe odgovarajuće struke ili postoje drugi pravni ili stvarni razlozi zbog kojih vještaci ili pravne osobe iz Bosne i Hercegovine ne mogu vršiti poslove vještačenja u konkretnom predmetu, poslove vještačenja u Federaciji može u pojedinačnim slučajevima vršiti i vještak iz druge države, koji po zakonu te države obavlja poslove vještačenja.

Član 43.

(Angažovanje vještaka i pravnih osoba)

- (1) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak dužan je prilikom određivanja vještačenja pridržavati se redoslijeda vještaka utvrđenog u listi vještaka za određenu oblast, podoblast ili specijalnost za koju se određuje vještačenje u konkretnom predmetu.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ukoliko pravila postupka dozvoljavaju da se vještak odredi na saglasan prijedlog stranaka u postupku, sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak može odrediti vještaka ne primjenjujući redoslijed vještaka utvrđen u Listi vještaka za konkretnu oblast, podoblast ili specijalnost.
- (3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ukoliko bi se angažovanjem, vještaka po redoslijedu vještaka utvrđenog u Listi vještaka za konkretnu oblast, podoblast ili specijalnost narušio princip ekonomičnosti postupka i prouzrokovalo nepotrebne ili neopravdane troškove postupka sud, tužilaštvo ili drugi organ odredit će prvog narednog vještaka iz Liste vještaka čijim se angažovanjem ne bi narušio princip ekonomičnosti ili prouzrokovalo nepotrebne ili neopravdane troškove postupka.
- (4) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak mogu angažovati pravne osobe iz Liste pravnih osoba za obavljanje poslova vještačenja po redoslijedu i pravilima iz st. (1), (2) i (3) ovog člana.

VII – DRŽAVLJANI DRŽAVA ČLANICA EVROPSKE UNIJE I DRŽAVA POTPISNICA SPORAZUMA O EVROPSKOM PRIVREDNOM PROSTORU

Član 44.

(Državljeni država članica Evropske unije i država potpisnica Sporazuma o Evropskom privrednom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za vještaka)

Državljeni država članica Evropske unije i država potpisnica Sporazuma o Evropskom privrednom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za vještaka, mogu biti imenovani za vještaka u Federaciji ako ispunjavaju uvjete iz člana 3. izuzev stava (1) tačka a) podtačka 1) ovog zakona.

Član 45.

(Državljeni država članica Evropske unije i država potpisnica Sporazuma o Evropskom privrednom prostoru koji su u matičnoj državi imenovani za vještaka)

- (1) Državljeni država članica Evropske unije i država potpisnica Sporazuma o Evropskom privrednom prostoru koji su u matičnoj državi imenovani za vještaka i koji u Bosni i Hercegovini žele obavljati poslove vještačenja pod nazivom iz svoje matične države, mogu se upisati u Imenik vještaka.
- (2) Osobe iz stava (1) ovog člana, za obavljanje poslova vještačenja u Bosni i Hercegovini dužne su Ministarstvu podnijeti zahtjev za upis u Imenik vještaka.
- (3) Uz zahtjev, osobe iz stava (1) ovog člana, dužne su podnijeti u izvorniku ili ovjerenoj kopiji i prevodu na jednom od službenih jezika u upotrebi u Bosni i Hercegovini slijedeće:
 - a) odluku o imenovanju za vještaka i
 - b) dokaz o državljanstvu i dokaz da je sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti.
- (4) O zahtjevu iz stava (2) ovog člana, ministar donosi rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (5) Osoba koja je rješenjem iz stava (4) ovog člana imenovana za vještaka, upisuje se u Imenik vještaka.

Član 46.

(Privremeno imenovanje)

- (1) Ako je odlukom o imenovanju u matičnoj državi osoba iz člana 45. stav (1) ovog zakona imenovana na određeno vrijeme, Ministarstvo će po službenoj dužnosti izvršiti brisanje upisanog vještaka iz Imenika vještaka i sa Liste vještaka po isteku vremena na koje je imenovano i to se bez odgađanja objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“, osim ako prije isteka tog vremena Ministarstvu ne bude

dostavljena odluka o ponovnom imenovanju koju je donio nadležni organ u matičnoj državi za vještaka.

- (2) Protiv rješenja o brisanju iz stava (1) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 47.

(Osiguranje od odgovornosti)

- (1) Osobe iz člana 45. ovog zakona koje su upisane u Imenik vještaka, mogu se osigurati od odgovornosti za obavljanje poslova vještačenja i u svojoj matičnoj državi.
- (2) Osobe iz člana 45. ovog zakona dužne su zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti u skladu sa članom 25. ovog zakona ukoliko ugovor o osiguranju od odgovornosti iz stava (1) ovog člana ne obuhvata rizike od nastanka štete u skladu sa ovim zakonom.

Član 48.

(Promjena podataka)

Osobe iz člana 45. ovog zakona koje su upisane u Imenik vještaka, dužne su bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo o svakoj promjeni upisanih podataka.

VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49.

(Imenovanje vještaka po odredbama ovog zakona)

- (1) Vještaci imenovani u skladu sa odredbama Zakona o vještacima („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/05 i 38/08) nastavljaju sa obavljanjem dužnosti vještaka do isteka mandata na koji su imenovani.
- (2) Vještaci iz stava (1) ovog člana bit će ponovno imenovani u smislu odredbe člana 8. stav (8) ovog zakona.
- (3) Vještaci iz stava (1) ovog člana nisu dužni pristupiti provjeri znanja za vještaka iz člana 3. stav (1) tačka b) podtačka 3) ovog zakona.

Član 50.

(Donošenje podzakonskih propisa i akata)

- (1) Ministar će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti slijedeće propise i to:

- a) propis o testiranju kandidata za vještaka (član 7. stav (3)),
- b) propis o načinu vođenja Imenika vještaka, sadržaju i izgledu obrasca Imenika vještaka (član 11. stav (3)),
- c) propis o stručnom usavršavanju vještaka (član 24. stav (3)),
- d) propis o postupku utvrđivanja odgovornosti vještaka (član 28. stav (2)).

(2) Pored propisa iz stava (1) ovog člana ministar će donijeti i:

- a) Tarifu o naknadi i nagradi troškova za rad vještaka (član 19. stav (3)),
- b) Rješenje o visini troškova testiranja (član 7. stav (5)),
- c) Rješenje o visini naknade (član 6. stav (6)).

(3) Do donošenja podzakonskih propisa i akata iz st. (1) i (2) ovog člana primjenjuju se podzakonski propisi i akti doneseni na osnovu Zakona o vještacima („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/05 i 38/08).

Član 51.

(Primjena čl. od 44. do 48. ovog zakona)

Odredbe čl. od 44. do 48. ovog zakona, početak će se primjenjivati od dana punopravnog članstva Bosne i Hercegovine u Evropskoj uniji.

Član 52.

(Prestanak važenja propisa)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o vještacima („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/05 i 38/08).

Član 53.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O VJEŠTACIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - USTAVNO PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV A. 20. (I) d. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj Parlament Federacije Bosne i Hercegovine donosi zakone o vršenju funkcija federalne vlasti.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona jeste unapređenje statusa i uloge vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine. Uzimajući u obzir činjenicu da je aktuelni normativni okvir kojim je uređena oblast statusa i uloge sudskih vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine usvojen 2005. odnosno 2008. godine, kao i činjenicu da je tokom svoje primjene pokazao određene manjkavosti i nedorečenosti pristupilo se izradi novog cjelovitog zakonskog rješenja koji bi na adekvatan način uređio status, imenovanje, prava i obaveze kao i odgovornost sudskih vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine kao i status i ulogu pravnih osoba ovlaštenih za vještačenje.

Ovaj zakonski nacrt čini sedam normativnih cjelina kojim su na sistemski način uređeni uvjeti i postupak izbora i imenovanja vještaka i pravnih osoba koje su ovlaštene za obavljanje poslova vještačenja koji u sudskom i upravnom postupku obavljaju poslove vještačenja, prava i dužnosti vještaka, odgovornosti pravnih osoba, nadzor nad radom vještaka i pravnih osoba, vođenje imenika vještaka i pravnih osoba, postupak razrješenja vještaka, postupak brisanja pravnih osoba, kao i druga pitanja od značaja za rad vještaka i pravnih osoba.

III - OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

U Poglavlju I sadržane su odredbe kojima se definiše predmet ovog zakonskog nacrtu te utvrđuju poslovi vještačenja.

U Poglavlju II sadržane su odredbe o uvjetima za imenovanje vještaka, objavljivanje javnog poziva, podnošenje prijave za imenovanje vještaka, način izbora i rad komisije, testiranje kandidata za vještaka, način imenovanja vještaka, potpisivanje svečane izjave, sadržaj i objavljivanje liste vještaka, imenik vještaka, dužnost obavještavanja o promjeni podataka, kao i odredbe o pečatu, službenoj iskaznici, evidenciji službenih iskaznica, oduzimanju i poništavanju službene iskaznice, kao i gubitku službene iskaznice.

U Poglavlju III sadržane su odredbe o neovisnosti rada vještaka, sadržaju i načinu donošenja Tarife o nagradi i naknadama troškova za rad vještaka, dužnosti vođenja dnevnika izvršenih vještačenja, kao i obavezu poštivanja rokova koji je vještaku određen u odgovarajućem sudskom ili upravnom postupku. Takođe, propisana je i

obaveza čuvanja tajne od strane vještaka, obaveza stručnog usavršavanja kao i zaključivanja ugovora o obaveznom osiguranju od odgovornosti.

U Poglavlju IV sadržane su odredbe kojima se definiše nadležnost i postupak nadzora nad radom vještaka, pravo podnošenja primjedbe na rad vještaka, utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera prema vještaku. Takođe, propisani su osnovi za razrješenje vještaka, kao i brisanje iz imenika i liste vještaka.

Poglavlje V sadrži odredbe kojima se definiše status i uvjeti za upis u imenik pravnih osoba ovlaštenih za obavljanje poslova vještačenja. Navedeno poglavlje takođe sadrži i odredbe kojima se propisuju uvjeti za prestanak rada i donošenja rješenja o brisanju iz imenika pravnih osoba ovlaštenih za obavljanje poslova vještačenja.

Poglavlje VI sadrži odredbe kojima je propisano obavljanje poslova vještačenja u Federaciji BiH, kao i postupak angažovanja vještaka i pravnih osoba u određenom sudskom ili upravnom postupku.

Poglavlje VII sadrži odredbe o načinu i uvjetima za angažovanje državljana država članica EU i državljana država potpisnica Sporazuma o evropskom privrednom prostoru u svojstvu sudskog vještaka u odgovarajućim postupcima u Federaciji Bosne i Hercegovine. Odredbe ovog poglavlja početi će se primjenjivati od dana punopravnog članstva Bosne i Hercegovine u EU, te navedeno poglavlje predstavlja sadržajno usaglašavanje domaćeg zakonodavstva sa pravnom stečevinom Evropske unije.

Poglavlje VIII sadrži prelazne i završne odredbe ovog zakonskog nacrta.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno izdvojiti sredstva iz Budžeta Federacije BiH.